

ÉPÍTŐK SE
HELIKTIT BARLANGKUTATÓ CSOPORT
JELENTÉSE

1993

Barlangtani Intézet
D-1993-7
* Könyvtára *

É P I T Ő K S E
HELIKITIT BARLANGKUTATÓ CSOPORT
1993. ÉVI JELENTÉSE

Készítették: Hartig Miklós	Lakatos Richárd
Balázs Nándor	Móri Lajos
Benesch Zoltán	Nagy Ferenc
Hartig Judit	Nagy László
Horváth Ferenc	Szalai Jenő
Kállay István	Szatmári Dénes
Kállayné R. Judit	Szilágyi László
Kobela Roland	Vajthó Zoltán
Koczor Róbert	

TARTALOMJEGYZÉK

- I. A csoport 1993. évi munkaterve
- II. A fejezetek rövid összefoglalása
- III. Beszámoló a csoport feltáró és barlangvédelmi tevékenységéről
- IV. Tudományos munkák
- V. Dokumentációs munkák
- VI. Csoportélet

I. A Veszprémi Építőik SE. Heliktit Barlangkutató
Csoport 1993. évi munkaterve

1. A Szentgál melletti Mecsek-hegy oldalában lévő Kő-lik barlang további kutatása. A Régész járat további bontása és leletanyagainak szakszerű kimentése a csoport-hoz tartozó szakember segítségével.
2. A legalsó járatok további tisztítása.
3. Élővilág megfigyelések.
4. Előadások tartása iskoláknál, intézményeknél. Publikálások. Új tagok szervezése.
5. Magashegyi túrák- Alpok- Magas-Tátra. Teljesítménytúrákon részvétel. Sitúrák.

Hartig Miklós
Heliktit
Barlangkutató Csoport
vezetője

II. A fejezetek rövid összefoglalása.

A III. fejezet a csoport 1993. évi munkáját ismerteti, melyben a fontosabb feladatok a következők voltak:

- a szentgáli Kő-lik barlang további kutatása
- a Régész járat további bontása
- lelet anyagok kimentése

A IV. fejezet a tudományos része a kutatómunkának. A barlang különböző pontjainak hőmérsékletmérése.

Az V. fejezet a dokumentációs munkákat tartalmazza.

A VI. fejezet a csoport túráiról ad áttekintést. Újságcikket, publikációkat tartalmaz.

III. Beszámoló a feltáró és barlangvédelmi tevékenységről

Beszámoló

Fotók

Csoportunk - a veszprémi Építőik SE. Heliktit Barlangkutató Csoportja - a szentgáli Kő-lik barlang további feltárását végezte. Folytattuk a Régész járat bontását, amelyben több-kevesebb leletet találtunk, de már nem olyan mennyiségben mint az előbbi években.

A barlangban többek között az Uj terem előtti folyosót is bontottuk, mivel ez a folyosó is kitöltődéssel van tele és remény van rá, hogy egy igen mély hasadék alakulhat ki belőle.

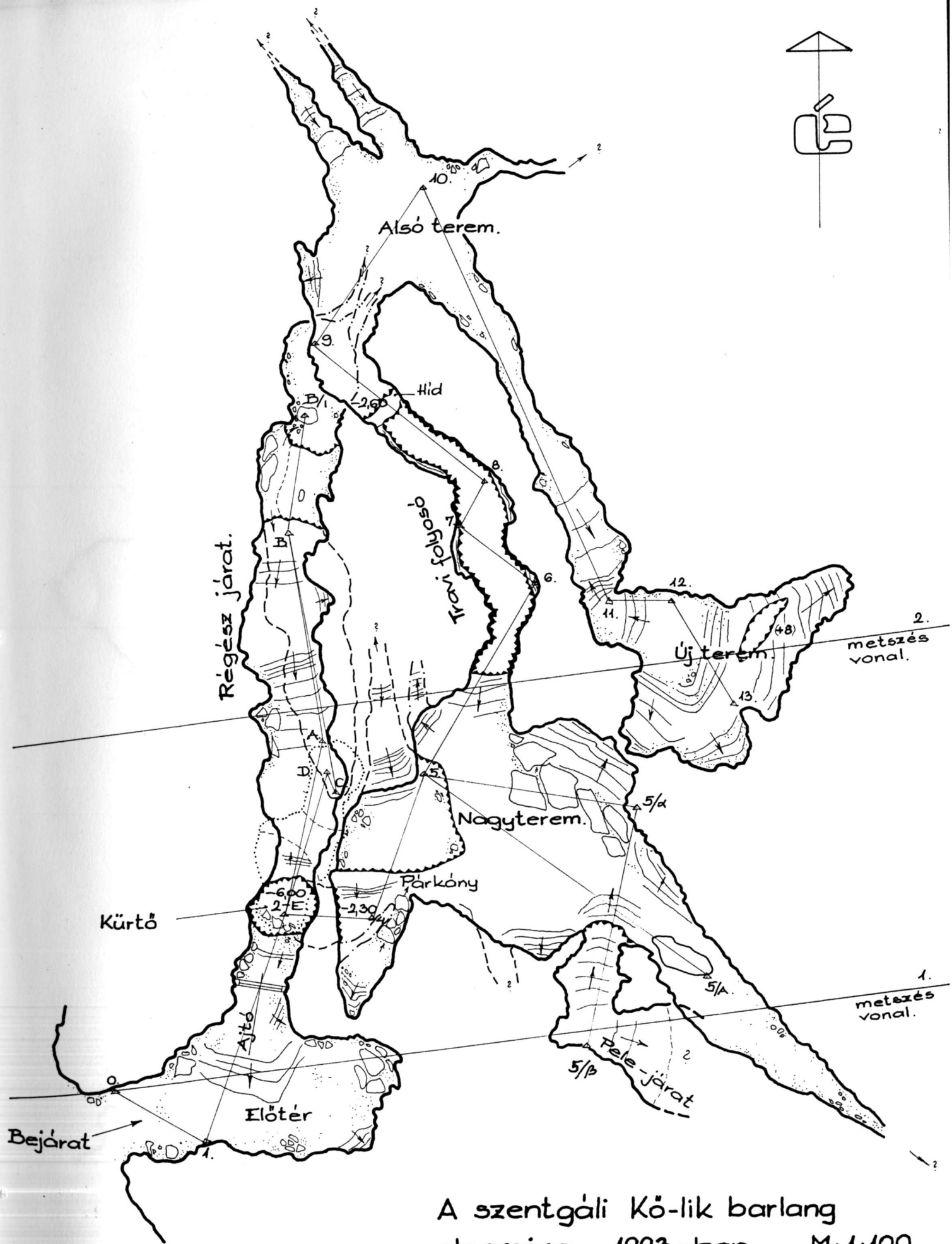
A Nagyteremből déli irányban bontottunk és később délkeleti irányban hajolt el a Pele járat./Lásd az 1993-as alaprajzon: Pele járat./ Ez igen ígéretesnek látszik. Lefelé kónuszosan szélesedik ki és megy alá az 5/ A-ás járatnak. Itt igen érdekes fekete- mintha összeégett volna- agyagdarabokat találtunk. Ráadásul olággá szabályos kör alakú- mintha megégett fatörzsek lennének- formákat alkotnak. Egyenlőre még nem sikerült megvizsgálni, hogy mitől van ez, de tény, hogy vagy egy rejtély előtt állunk, vagy tudományos magyarázata van.

Kutatótábort is szerveztünk, ezalatt bontottuk a Pele járatot, végeztünk karbantartó munkákat és cserépkályhát állítottunk fel a kutatóházban a régi vaskályha helyett. Így télen folyamatosan biztosítva van a fűtés.

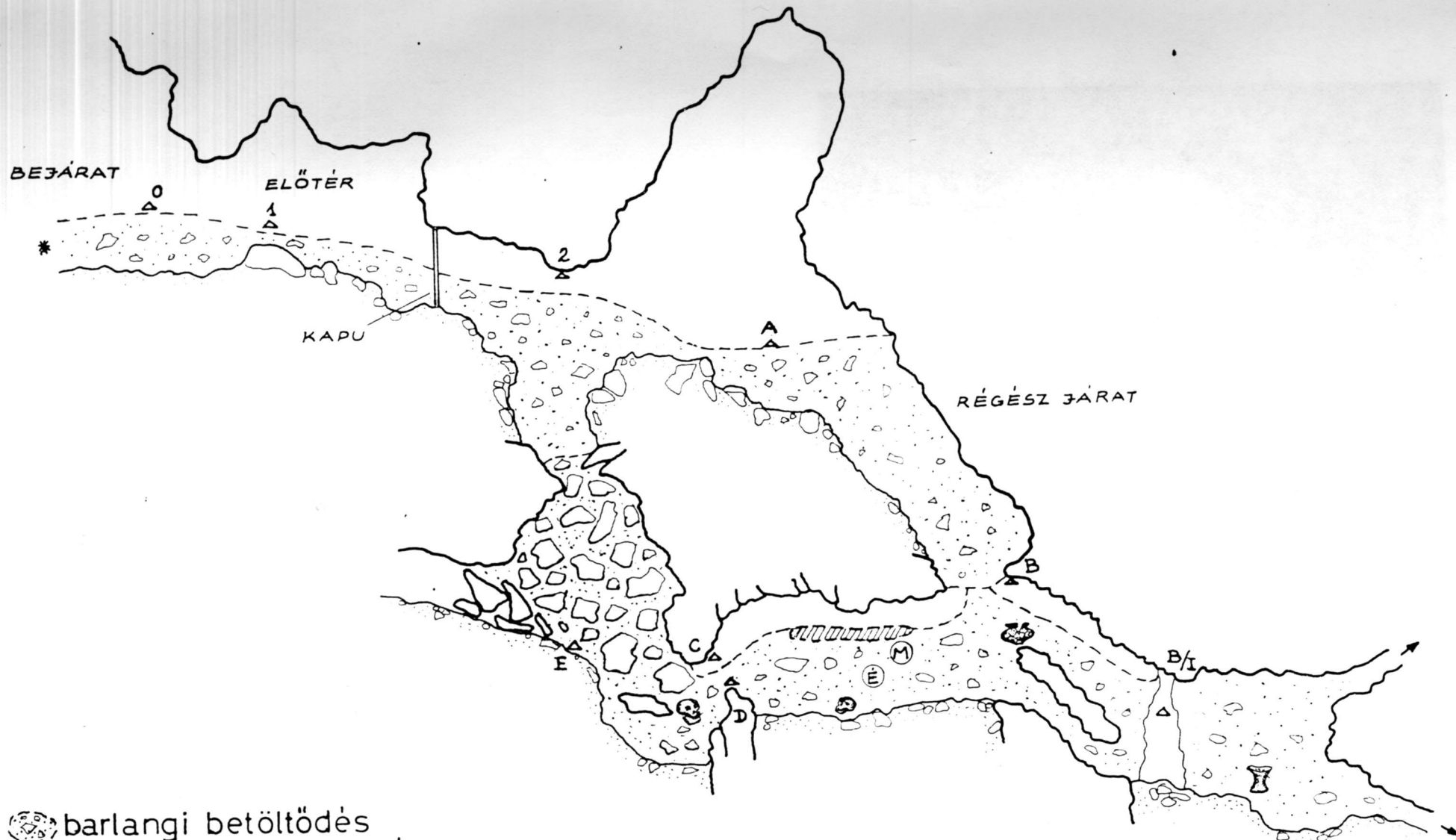
Megrendeztük a II. Veszprém megyei Barlangász és Természetvédelmi Napot. Erről a csoportélet fejezetünkben számolunk be.

A barlangban az idén még nagyobb erővel fogunk kutatni, mivel létszámunk is emelkedni fog. Bizunk benne , hogy az 1994. esztendő sikeresebb lesz.

Nem utolsó sorban, csoportunk megalakította a Kő-lik barlang alapítványt, amelynek célja, hogy az alapítvány számlájára befolyt összeg is a barlang kutatását szolgálja.

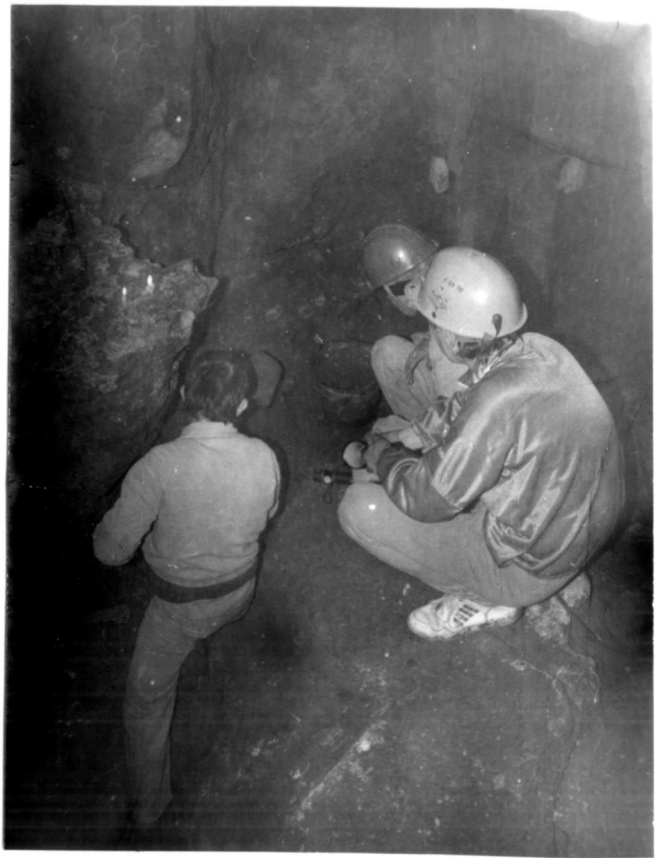
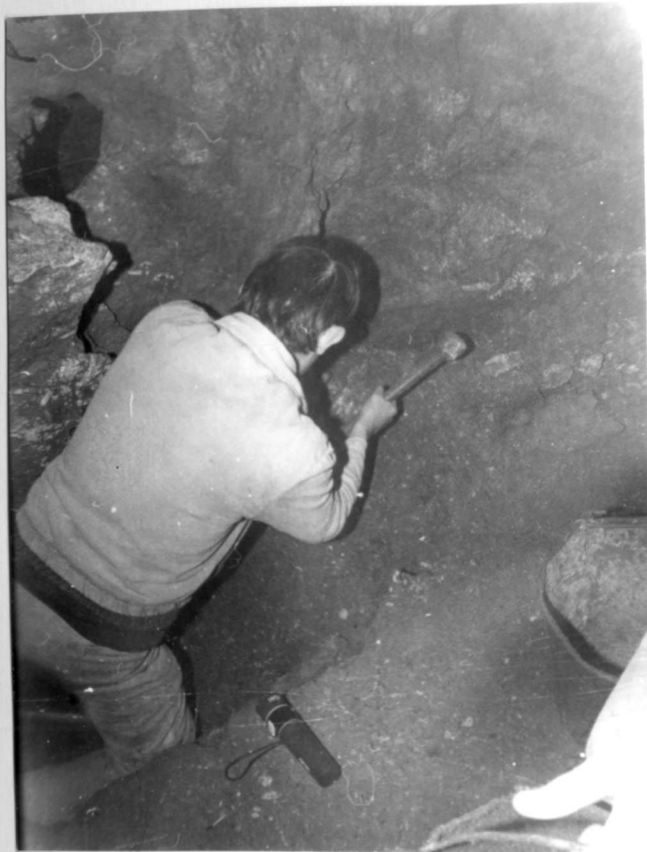

A szentgáli Kö-lik barlang
 alaprajza 1993-ban. M:1:100.

- ☉ barlangi betöltődés
- * kisapostag 3.; római; Árpád; középkor
- ☪ urna - Urnasiros kultúra
- ⓔ római érem
- ▨ római; Árpád-középkor
- Ⓜ medve koponya
- ☹ emberi koponyák

0 _____ 100

A Pele járat bontása

IV. Tudományos munkák

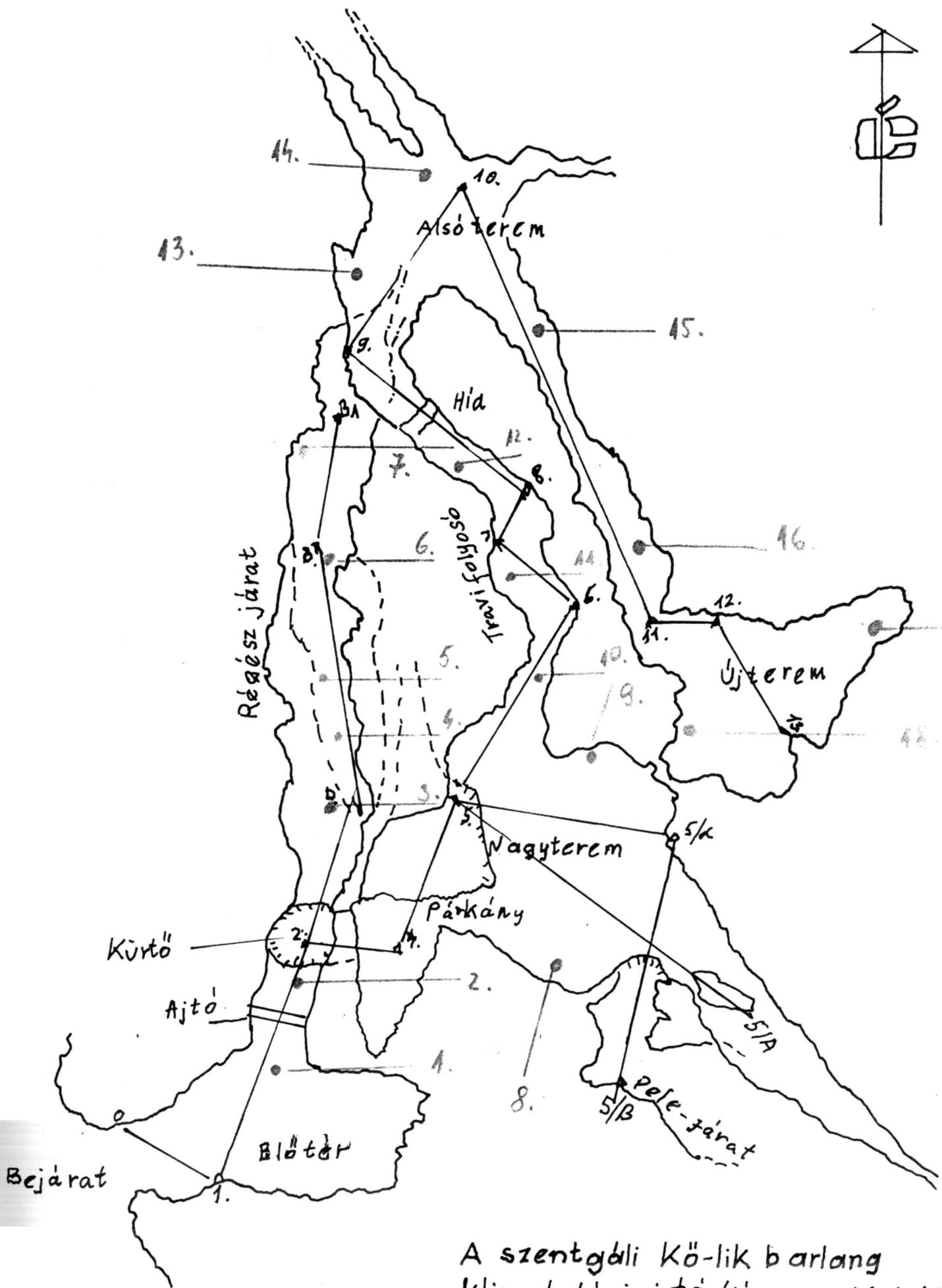
A barlang hőmérsékletének mérése több ponton.

Méréseinket a barlang több pontján készítettük ,mind levegő , mind talaj , és oldalfalak hőmérsékletét.

A térképen a mérések helyét bejelöltük és táblázaton tüntetjük fel a mért adatokat. Érdekes az ,hogy régebben Solymáron az Ördög-lyuk barlangban is mértünk hőmérsékletet és ott hidegebb volt a klíma.

Itt viszont melegebb átlaghőmérsékletet regisztráltunk. Feltételezésünk a sok évi szárazság. Hiszen az utóbbi időben a csapadékszegénység következtében a barlangban is csökkent a víz bejövetele és némi felmelegedés történt a barlangban. Viszont az évvégi sok csapadék már most mutatja hatását , sűrűbb és intenzívebb a víz csepegés az egész barlangban, ami örvendetes.

Az oldalfalak mérésénél mindig a haladási irány szerint
A= bal oldal, B= jobb oldal.

A szentgáli Kö-lik barlang klimatológiai térképe M:1:100

SZENTGÁLI KÖ-ZIK BARLANG

HÖMÉRSÉKLETE

Mikor?

	LEVEGŐ	TALAJ	OLDAL FALAK	
			A	B
1.	12,5°	10,4°	12,7°	12,8°
2.	12,3°	10,2°	12,5°	12,4°
3.	11,5°	11,5°	12,5°	12,3°
4.	11,4°	11,3°	11,5°	11,6°
5.	11,4°	11,3°	11,4°	11,4°
6.	11,2°	11,2°	11,3°	11,3°
7.	10,6°	10,8°	11°	10,9°
8.	10,6°	10,8°	10,8°	10,8°
9.	10,6°	10,7°	10,9°	10,8°
10.	10,6°	10,6°	10,7°	10,8°
11.	10,6°	9,9°	10,7°	10,6°
12.	10,3°	9,8°	10,6°	10,5°
13.	10,3°	9,7°	10,4°	10,3°
14.	10,2°	9,5°	10,3°	10,3°
15.	10,2°	9,5°	10,3°	10,2°
16.	10,2°	9,5°	10,2°	10,2°
17.	10,1°	9,4°	10,3°	10,3°
18.	9,9°	9,2°	10,2°	10,1°

V. Dokumentációs munkák

A Mecsek hegy másik két kisebb barlangja

Fotók

Az I.-es számú barlang a Mecsek hegy északi oldalában található 410 m tengerszint feletti magasságban.

Hasadék jellegű bejárata 2,20 m magas. Befelé menve 2 méter után 0,8 méterre szűkül le. Innen jobb oldali irányban lefelé egy kis terembe érünk, aminek az alja eltömődött.

Feltételezésünk, hogy ezt a barlangot is érdemes kutatni.

Elképzelhető, hogy a Kő-lik barlanggal is összefüggésbe hozható, amely körülbelül 800 méterre van tőle.

Igy ebben az esetben egy komoly barlangrendszer tárható fel.

A II.-es számú barlang egy kis üreg, ami az I.-es számú barlangtól 50 méterre található északra nyíló bejárattal, aminek magassága 60 centiméter. Bekuszva egy kicsit leszűkül, majd tovább kuszva ismét tágabb lesz.

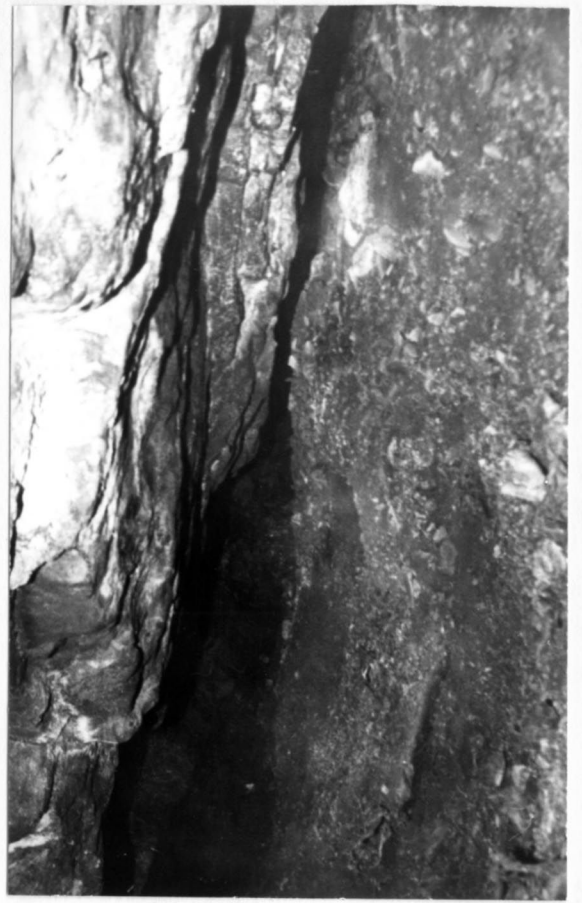
Ez a kis barlang is elképzelhető, hogy összefüggésbe hozható a többi barlanggal.

Mindkét barlangban némi cseppkőkéregződés található, különösebb jelleg nélkül.

Itt szeretném megemlíteni még, hogy az Alszezi rét déli végén található Boce-kő nevű sziklarajz, amin hegymászó gyakorlatokat lehet végezni. Magassága 10-15 méter, helyenként fával és bozóttal benőve. Kis tisztítással jó gyakorló helyé lehet alakítani.

Bejárat

Belső leszűkült járat

Kisterem

I-es számú barlang

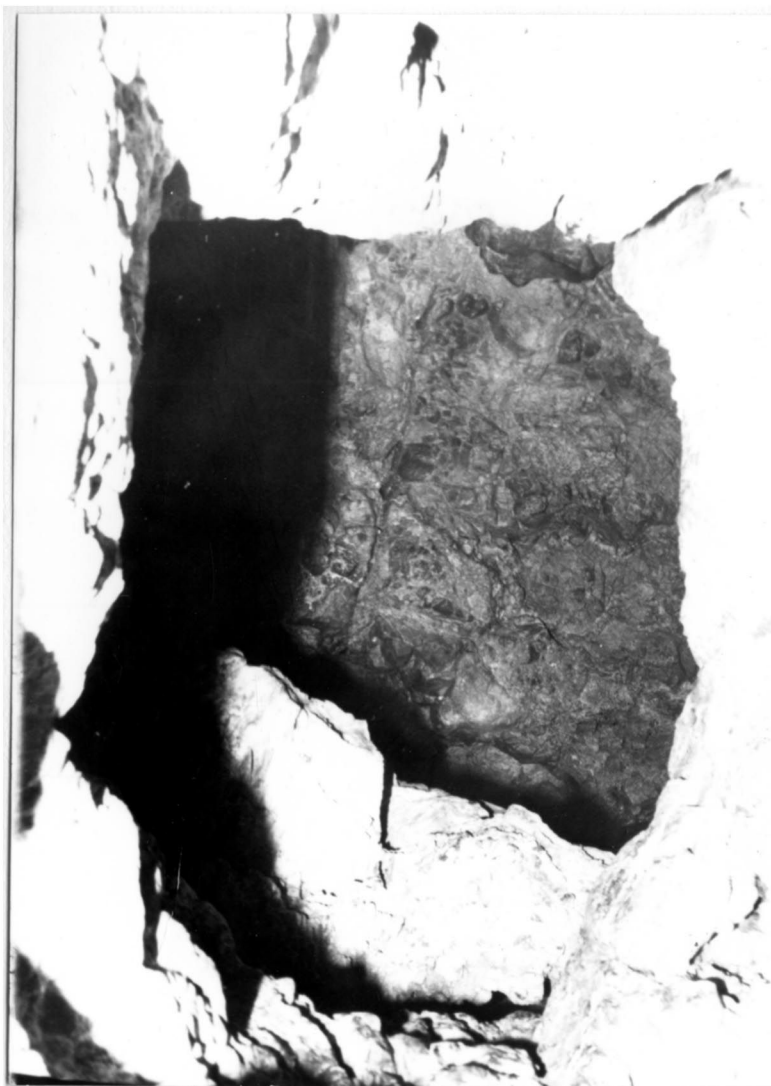

Bejárat

Belső termi bejárat

II-es számú barlang

Belső kisterem

II-es számú barlang

VI. Csoportélet

Beszámoló

Ujságcikkek, publikációk

Fotók

Csoportunk 1993-ban is több túrát szervezett. Voltunk az Alacsony Fátában, ahol sitúrán vettünk részt.

Voltunk a Postojnai Cseppkőbarlangban. Részt vettünk a hagyományos 50 km-es teljesítménytúrán.

Megrendeztük szeptember 11-én a hagyományos II. Veszprém Megyei Barlangász Természetvédelmi és Környezetvédelmi Napot. Ami nagyon sikeresen zajlott le. 220 fő vett rajta részt a rendezőkön kívül. Hat féle kategóriában osztottunk illetve a védnökök osztottak ki a túraversenyen győztes csoportoknak jutalmakat.

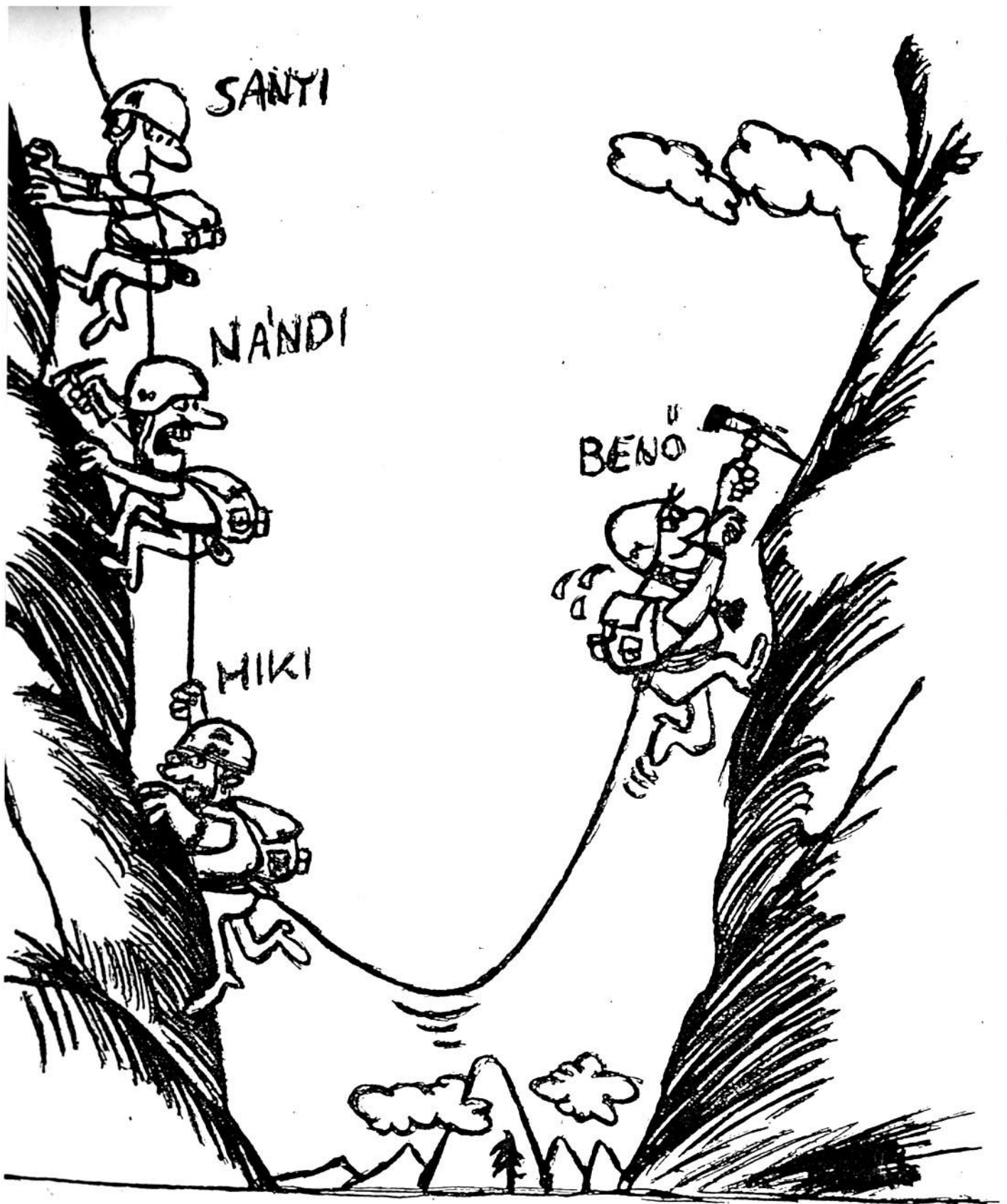
Itt szeretném megemlíteni, hogy a pétfürdői DSE vezetője, Szobonya Károly, aki egyúttal nagy barlangkutató - oklevél díjazásban részesült, csapata fegyelmezett és jól felkészült viselkedéséért.

A csoport vezetője újságcikkkel publikálta mind a solymári Ürdög-lyuk, mind a szentgáli Kő-lik barlangokat.

Volt még TV szereplés is a szentgáli barlanggal kapcsolatban .

Együttműködtünk a szentgáli Polgármester Asszonnyal is, aki sok mindenben támogatott minket, akár csak egyesületünket.

Tagjaink közül többen részt vettek hazai gyalogtúrákon is.

– Szerintem erre van az a Kötschach-Mauthen

CSOPORT; ÉLET?

Sitúra az Alacsony-Fátrában

ELISMERÉS

HORVÁTH FERENC
sporttársnak

aki a Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség,
és a Bauxitkutató Természetjáró SE által rendezett

BAKONY 50

teljesítménytúrán

50 km-t, 900 m szintkülönbséggel 12 órán belül

teljesített

Balatonalmádi, 1993. március 20.

A. Jella
a Szövetség nevében

Boros
a BXTSE nevében

Teljesítménytúra

Ismertető a szentgáli Kő-lik barlangban végzett munkálatokról

Előzetes kutatási engedély alapján kezdtük el kutatni a barlangot. A csoport neve Építők S. E. Heliktit Barlangkutató Csoport.

A kutatás kezdetekor a barlang 9 m hosszúságú volt. A több éven át tartó kutatást 1988. május 15-én siker koronázta. Bejutottunk a barlang mostani felső Nagy Termébe és az Óriás folyosóba. A Nagy Teremben igen aktív vízsepegés és szép cseppkövek fogadtak minket. Ezek után, az egész barlang állagának megóvása érdekében kértük az egyesületet, hogy biztosítson pénzt a barlang lezárásához. A lezárási munkálatok szeptember végére el is készültek. Így nyugodtan tudtuk tovább folytatni kutatásainkat.

Itt szeretnénk köszönetet mondani a szentgáli iskola tanárainak és diákjainak a lezárásnál nyújtott segítségért.

A lezárás után folytattuk a feltárt részek feltérképezését. A térképezés során jöttünk rá, hogy a bejárat és a Nagy Terem között egy kürtőnek kell lenni, ami eltömődött. Ezt sikerült októberben áttörni, és így már két irányból megközelíthetővé váltak a belső részek.

Kutatásaink során sok bronzkori, római és Árpád kori leleteket találtunk, amit Ilon Gábor régész - a pápai Múzeum igazgatójával analizáltattunk. Mint bronzkori urnákat, emberi koponya és egyéb csontokat, továbbá római pénz találtunk. Az emberi csontok jelenléte kultuszhely gyakorlására is utalhatnak.

Kutatómunkánk eredményét látva a szentgáli tanács Koszteczy Lózsafné, később az Önkormányzat Sófalviné Tamás Márta révén 50.000.-Ft-os összeggel is segítette, illetve segíti a csoport munkáját most is. Köszönetet mondunk az Önkormányzatnak, hogy részünkre - mind szállás, mind felszerelés céljából az alsó iskola szolgálati lakását biztosították, ezzel megkönnyítve barlangi kutatómunkánkat. Továbbá megköszönjük a négy db CB kézi rádiót, melynek segítségével kapcsolatot tarthatunk a kutatóház, illetve szálláshelyünk között...

Az eddigi munkálatainkról 1991-ben kiállítást rendeztünk a veszprémi Helyőrségi Otthonban, 1992-ben pedig egy 40 perces ismeretterjesztő filmmel tájékoztattuk a lakosságot és az érdeklődőket.

Bízunk abban, hogy minél előbb egy nagyobb barlangrendszer felkutatásával és ennek kiépítésével Szentgált még nevezetesebb idegenforgalmi helyé tudjuk tenni.

Hartig Miklós
barlangkutató csop. vez.

Veszprém megyei Kárrendezési Hivatal

Termőföld-árverési lista

Árverés sorszáma: 483

Helye: Szentgál

Üzem: Hunyadi MgTSz

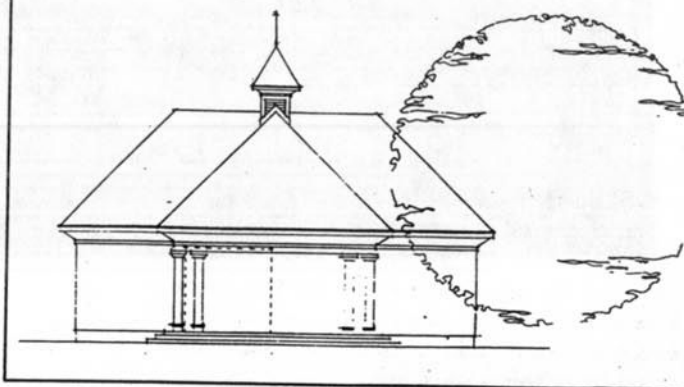
Dátum: 1993. július 12.

Árverési ütem: 2

Település	Helyrajzi sz.	Betű j.	Műv. ág	Terület	AK
Szentgál	0167/4	A	legelő	85,3895	260,46
Szentgál	0181	A	szántó	19,3590	279,50
Szentgál	0181	B	legelő	11,8104	38,97
Szentgál	0181	C	szántó	3,0057	42,39
Szentgál	0187		szántó	8,0731	114,69
Szentgál	0193/1		szántó	4,1844	53,20
Szentgál	0202/1		szántó	16,2470	180,34
Szentgál	0202/3		szántó	17,5310	273,48
Szentgál	0204/1		legelő	0,4784	1,58
Szentgál	0209/1	A	szántó	35,4976	534,41
Szentgál	0209/1	B	gyep	1,4788	20,56
Szentgál	0209/1	C	szántó	0,3151	4,92
Szentgál	0211/1	A	szántó	73,5058	1094,49
Szentgál	0211/1	B	gyep	0,7582	10,54
Szentgál	0211/1	C	legelő	0,5827	1,92
Szentgál	0211/1	D	legelő	1,5739	5,19
Szentgál	0211/1	F	erdő	1,3959	3,91
Szentgál	0233	A	gyep	3,1700	79,88
Szentgál	0233	B	gyep	29,8817	98,61
Szentgál	0233	D	szántó	9,0564	129,23
Szentgál	0265	A	szántó	41,3084	662,97
Szentgál	0265	B	gyep	18,9369	477,21
Szentgál	0265	C	legelő	4,3786	8,32
Szentgál	0265	D	szántó	0,5489	8,56
Szentgál	0280	A	legelő	15,5886	29,62
Szentgál	0280	B	szántó	67,4426	1134,80
Szentgál	0305	A	erdő	246,7374	1335,08
Szentgál	088	B	szántó	13,5727	134,11
Szentgál	088	D	szántó	14,1006	198,57
Szentgál	088	F	legelő	1,2380	4,09
Szentgál	088	C	erdő	0,4917	1,38
Szentgál	088	H	szántó	15,0120	213,94
Összesen:				762,5510	7,436,92

Korlátozó intézkedés a tulajdont nem érinti

Református temető ravatalozó Építető: Szentgál Önkormányzat
Ép. helye: Alsótemető Hrsz.: 195.

Postojnai barlang

SOLYMÁRI HÍRMONDÓ

Tudósítás az Ördöglyukról

Solymár fölött, a Zsíros hegy oldalában, mintegy három kilométerre a községtől, 350 méter tengerszintfeletti magasságban fekszik a Solymári Ördöglyuk.

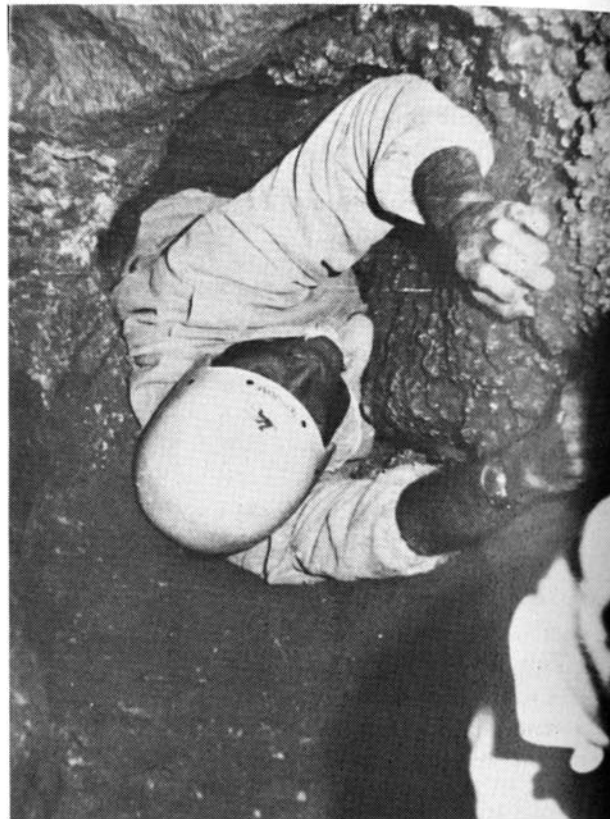
A barlang az igen kemény Dachsteini mészkőben alakult ki. Sok gömbfülke található benne, ami a hévizes eredetre utal. A barlang morfológiailag igen változatos, vannak cseppkőes részek, például az Aragonit folyosó szép borsókakövekkel. Nevezetes még a Zöld Cseppkőfüggöny is, amely nevét színéről kapta. Előfordulnak hasadékok, melyek tektonikai úton jöttek létre, kuszodák, törmelékes részek is találhatóak, palás jelleggel. Megemlíthetjük még a papagáj, a lőfej nevű és a gomba cseppköveket. A barlang legnagyobb terme az úgynevezett óriás terem, ezt az ITE-terem, Denevér-terem és a Fehér-terem követi.

Az 1880-as években fedezték fel az Ördöglyukat. Az 1910-es években kezdték el kutatni és felmérni. Sokáig a Szűts-Kmetty féle térkép - ami körülbe-

lül a barlang felét ábrázolta - volt használatos.

A kutatások során előkerültek a keleti bejáratától nem is messzire barlangi medve csontváz maradványai. Ez több ezer éves múltra vezethető vissza. A barlangban 1936-ban Jellinek János mérnök tervei alapján Piri József építette a lépcsőt, mely 30-35 méteres mélységbe megy le. Ekkor történt a barlang első lezárása is, állagmegóvás és balesetek elkerülése végett. Később a barlangot több kutató csoport bejárta, illetve mérte is. Az adatok még nem véglegesek.

Az 1970-es évek elején kutatási engedélyt kértünk mind a barlang további feltárására, mind felmérésére. Ezen műveleteket a Ferencvárosi

Dr. Hartig Miklós a kutyaszorítóban

Cseppkőfolyás

Barlang k u t a t ó

Club égisze alatt kezdtük el. Itt meg kell említenem édesapám, dr. Hartig Miklós és dr. Tamás András nevét is, akik segítettek és instrukciókkal látták el a csoportunkat. Munkánk eredményességét elősegítve 1977-ben újra lezártuk a barlang mind a négy bejáratát, amelyből három járható.

A solymári Ördöglyuk-ban a térképezést szinte teljesen befejeztük. Kutatásaink kapcsán több új járatra bukkantunk. A kutatások során a felmérések hossza tekintélyes.

Összegezve: az Ördöglyuk még sok titkot rejteget magában. Természetesen a teljes feltáráshoz sok idő és

összefogás szükségeltetik, hogy a kutatást a csoport befejezhesse.

Záróakkordként megemlíteném, hogy Solymár Nagyközség, a turista mozgalom és nem utolsósorban a barlangászok számára nagy vonzerőt jelentene - idegenforgalmi szempontot is nézve - a barlang egy részének kiépítése, illetve a Zsíros-hegyi tursitaház rendbetétele. Természetesen ehhez nemcsak összefogásra, hanem tőkére, szponzori támogatásra is szükség lenne. (Mint tudjuk, a romos turistaház helyén magángyógy-szálló épül majd. - a szerk. -)

Bízom abban, hogy e kis tájékoztató meghallgatásra talál.

Hartig Miklós
Helikitt
Barlangkutató csoport
vezetője

**A solymári Ördöglyuk
jelenleg
életveszélyes !**

Barlangtúrák - szakvezetéssel

Magyarországon minden barlang védett, de a 124 fokozottan védett barlang között ott van a solymári Ördöglyuk is. Az elmúlt két évben ismeretlenek feltörték a lezárt barlangot. Mindenütt szemét, eldobott sörösuvegek, letört korlátok, mintha a solymári barlangnak nem lenne gazdája. Labirintus jellege miatt igen könnyű eltévedni benne. Az időközben leszakadt alsó lépcső folytán jelenlegi állapotában a *barlang élvezésélyes!*

Ezért is nagyon örültem a jó hírnék, amelyet *Juhász Márton*tól, a Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság barlangtani felügyelőjétől és *Hazslinszky Tamás*tól, a Barlangtani Intézet főtanácsosától tudtam meg: a *Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium* mintegy 2 millió forintot fordít a solymári Ördöglyukra, még az idén. A Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság megrendelésére kiépítik, illetve megjavítják a megrongálódott lépcsőt, korlátokat, vaslétrákat helyeznek el, kapaszkodó kötelek könnyítik majd meg a barlangi sétákat, túrákat. A három használható lejárát közül az úgynevezett tölcseres lejáratot megszüntetik, lebetonozzák. Megfelelő szakvezetés mellett különböző típusú, nehézségű sétautakat, túrákat szerveznek. A belépődíjban a fejre erősíthető lámpa, vagy

Térképezés a barlangban a hetvenes években

karbidlámpa használata is benne lesz. Még nem tudni, ki fogja működtetni a solymári barlangot - a kérdés még nyitott. *Nem zárkoznak el az illetékesek a solymári Önkormányzattal való együttműködéstől sem.*

Hazslinszky Tamásról megtudtam azt is, hogy a Budapesti Turista

Egyesület tagjai egészen 1944-ig szerveztek túrákat a barlangba, amelyet a Magyar Barlangkutató Társulat hasznosított. Csaknem 50 év után ismét lesznek szakvezetéses túrák a páratlan természeti szépségű solymári Ördöglyukban.

T.E.

Solymár valóban ősi település

Lakott a kőkorszakban, gazdag telepek kerültek feltárássra a bronzkori időkben, bár a kovácsolt vaskori /Hallstatti kultúra/ népek, a pannonok ugyan hiányoznak még a sorból, de az eraviszkusz - kelták, az öntöttvas /La Tene/ kultúra népei itt érik meg a római megszállást és a Dunántúlnak Pannonia néven a rómaiak birodalmához csatolását. E népek maguk is rómaiakká válnak. Lásd a M.N. Múzeum bejelentésünkre lefolytatott solymári római temető feltárást /1970-71/. Eközben ásnak rá az első avar sírra és temetőjük feltárása a lakottság folyamatosságát bizonyítja. /1971-74/. Így érkezünk el a magyar honfoglalásig.

Solymár neve egy 1266-ból való oklevélben maradt meg. A név az Árpád-

korszakban, már a fejedelemség idejében keletkezhetett. (V.ö.Árpád és Kurszán emlékek Óbuda kapcsán.) Az ősmagyaroknak nem egyszerű vadászmadara, hanem totemállata a sólyom, amit különös tisztelet övezett. Kultikus neve a turul. A turul a honfoglaló magyarok ősmadara, az Árpádok a Turul nemzetség tagjai voltak, vagyis eredetmondájuk szerint a Turultól származtak. A monda későbbi alakja szerint a Turul Álmos anyjának, Emesének álmaiban jövedőlte meg, hogy dicső királyok fognak tőle származni. Vönöczky Schenk Jakab megállapítása szerint a turul a régi magyarság egyik vadászsólyma volt s azonos a manapság *havas* sólyomnak /*Falco rusticolus altaicus*/ nevezett

fajjal. (Lásd ÚJ IDŐK LEXIKONA 5939 old.)

Szent István királyi udvartartási rendjében udvari méltóság a fősolymár, aki alá a királyi szálláshelyek közelébe telepített solymárok tartoztak. Lásd: Solymár Pest m., Kissolymár /ma Mely Falkmar/ Szepes megyei község/ 1930-ban 136 lakos. Nagysolymár /ma Ve¹ky Folkmar, Szepes megyei község/ 1930-ban 894 lakos. Hasonló jelentésűek a Solymos nevek: Kis, Nagy solymos, Solymos, Solymosbucsa, Solymoskarcsa, Solymosvár, Solyom, Solyomkő, Solyomköpöste, Solyomkővár, Solyomtelke a történelmi Magyarországon, míg itthon: Gyöngyössolymos.

ÉPÍTŐK SE

II. Veszprém Megyei Barlangász

Természetvédelmi - Környezetvédelmi Nap kiírása

Az ÉPÍTŐK Természetbarát Sportegyesülete 1993. szeptember 11-én tartja a már hagyományos barlangász, természet és környezetvédelmi napot, mely alkalmából természetvédelmi területre gyalogtúrát szervez, egyben bemutatja az érdeklődőknek a Szentgál közelében lévő Kő-lik barlangot.

A gyalogtúra utvonala: Szentgál faluközpont barlangász bázishely - Alszegei rét - Kő-lik barlang - Miklós Pál hegy tiszafás, hegycsúcsi esőbeálló - Essegvári Várrom - Bánd - Herend Porcelánmúzeum /12 km/.

Az itt felsorolt helyeken, útvonalon pontőrök lesznek, akik a feladott kérdéseket pontozzák. Időmérés nincs!

A szervezés védnökei:

Polgármesteri Hivatal Szentgál
Középdunántúli Természetvédelmi Igazgatóság
Középdunántúli Környezetvédelmi Igazgatóság
Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség

A túra résztvevői:

Természetbarát egyesületek, - szakosztályok, ODK és általános iskolás természetjáró csoportok, és mindazok akik a kiírásban foglaltakkal egyetértenek, óvják és védik környezetüket, - lakóhelyüket, - a természetvédelmi és műemlékvédelmi területeket. Fellépnek a rongálókkal és a pusztítókkal szemben.

Nevezési díj:

3-10 főig	300,-- Ft/csapat,
11-25 főig	500,-- Ft/csapat.

Nevezés befizetése: Postautalványon, az Építők Természetbarát SE címén, Veszprém, Szerűskert u.9.

Helyszíni nevezés esetén kétszeres díj fizetendő.

Díjazás: I-VI. kategóriában, amelyek az alábbiak:

- I. Diák /ált. iskolás/ 10 főig 1 fő kísérővel,
- II. Diák /ált. iskolás/ 25 főig 2-3 fő kísérővel,
- III. Diák /közép vagy főiskolás/ 10 főig,
- IV. Diák /közép vagy főiskolás/ 25 főig,
- V. Vegyes /felnőtt - diák/ 10 főig
- VI. Vegyes /felnőtt - diák/ 25 főig.

Valamennyi kategóriában az I-III. helyezett tárgyjutalomban részesül. Kategóriánként az I. helyezettek oklevél díjazásban is részesülnek.

- A nevezés védnökei külön díjazásban részesítik
- a legnagyobb létszámot mozgató és szervező,
 - a túrán magatartásukkal kiérdemlő,
 - a környezetvédelemmel kapcsolatos,
 - a természetvédelemmel kapcsolatos

legjobb válaszokat adó csoportok vezetőit.

Kötelező felszerelés:

Csoportonként tájoló, íróeszköz, óra, elsősegély csomag, hideg étel, ivóvíz, bakonyi turistatérkép, barlangi túrához alkalmas ruha és zseblámpa.

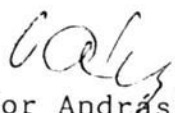
Egyéb: A gyalog és barlangi túrára mindenki saját felelősségére indul, a szervezőktől semminemű kártérítés nem igényelhető. Az indító állomáson gyülekezés 1993. szeptember 11-én 7,30 órától, a túra megnyitása, csoportok indítása 8,30 órától a Szentgál faluközpont barlangász bázistól. Utolsó csoport indítása 11,00 órakor.

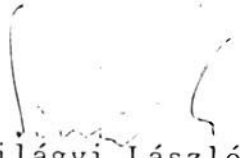
A találkozó ünnepi zárása, díjkiosztás a Herend Porcelángyár közelében lévő parkolóban, 16-17 óra között.

Résztevőknek külön szállást nem tudunk biztosítani.

A túrára mindenkit szeretettel hívunk, sikeres versenyzést, kellemes időtöltést kívánunk.

Veszprém, 1993. június 18.

Vándor András
elnök

Szilágyi László
szakosztályvezető

Hartig Miklós
barlangi csop.vez.

1993. szeptember 10.

PÉNTEK

XLIX. évfolyam,
211. szám

ÁRA: 13,80 Ft

NAPILÓ

Színes műsormelléklet

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI NAPILAP

Természetvédők, barlangászok túrája

A Veszprémi Építők Természetbarát Sportegyesülete szeptember 11-én szombaton rendezi meg a már hagyományos barlangász-, környezet- és természetvédelmi napját.

Útvonala: Szentgál (a faluközpont barlangász bázishelye), Alszegei-rét, Kőlik-barlang, Miklóspál-hegy (tiszafás), hegycsúcsi esőbeálló, Essegvár, Bánd, Herend (Porcelánmúzeum). A résztvevőket hat kategóriában jutalmazzák. A legnagyobb létszámot szervezőket, a túrán magatartásukkal,

környezet- és természetvédelmi ismereteikkel kimagaslókat külön is díjazzák.

Csoportonként tájoló, fröszköz, óra, elsősegélycsomag, hideg étel, ivóvíz, bakonyi turistatérkép, barlangi túrához alkalmas ruházat és zseblámpa a kötelező felszerelés. A túrán mindenki a saját felelősségére vehet részt. Találkozás az indító állomáson (szentgáli barlangászbázis) fél nyolckor, ahonnan folyamatosan indítják a csoportokat. ~~Eredményhirdetés~~ délután 16-17 óra között a porcelángyári autóparkolóban lesz.

Barlangászati elismerés a lovassoknak

Romantika, veszély nélkül

A Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség elismerését érdemelte ki a hónap közepén megtartott II. Veszprém Megyei Barlangász Természetvédelmi Környezetvédelmi Napon a veszprémi Lovassy gimnázium csapata, amelyet **Kaposvári József** vezetett.

Munkájukról, terveikről őt kérdeztük.

— Valamikor magam is a Lovassy gimnázium diákja voltam, és akkoriban, *Czibók István* tanár úr révén szerettem meg a túrázást, a barlangászatot. Most tanárként viszem tovább a természet szerelét, és manapság, amikor úgy érzem, ugyancsak

nagy feszültségben tanulnak diákjaimk — hiszen a legtöbbet, a legjobbat igyekeznek kihozni magukból — kellemses felüldülést jelent számukra a két-három hetente sorra kerülő természetjárás — hallottuk a kémia-fizikaszakos tanártól.

Elmondta, hogy az Országjáró Diákok Körébe főleg olyan tanulók tartoznak, akik nem sportolnak, de e szakkör keretében fantasztikus eredményekre képesek. Rendszeresen 30–35 diák vesz részt a munkában, de vannak a túrázók között már régebben érettségizettek, sőt csatlósok is. A Bakonyba, a Balaton mellé szoktak kirándulni, olyan helyekre, ahol a barlang-

mászás minden romantikáját megismerhetik, de mégsem lelkedik rájuk veszély. Így többször megjárták már az Alba Regia barlangot is, amely 210 méter mélységben körülbelül két kilométer hosszúságban járható; 500 méterét mintegy 4,5 órába telik végigcsúszni-mászni.

A természetvédelmi és barlangásznapon csaknem 350 fő részvételben Szentgálról indultak, és 12 kilométeren keresztül különböző állomásokon különféle Szentgállal és a természetvédelmi munkával kapcsolatos feladatokat kellett megoldaniuk.

— Nem volt nehéz a második fajta feladvány sem csapatunk-

nak. A kérdés arról szólt, mit tennénk ha... Bádoghordót találánk az erdő mélyén, ismeretlen eredetű szeméthyegyre lelünk stb. Hiszen a kirándulásokon a három éve fakultatív tantárgyként előadott Ember és környezete elnevezésű órán eddig is foglalkoztunk a természet pusztulásának témájával, a környezetvédelemmel — mondta

Kaposvári József. Még hozzá olyannyira sikeresen, hogy a tanulók egy-egy témakörben kutatómunkát is végeztek, és önálló értekezéseket, dolgozatokat írtak például a madárvédelemről, a veszprémi állatkert állatainak helyzetéről, Veszprém környezeti problémáiról. **pt**

NAPLÓ-11

1993. október 6.
SZERDA
XLIX. évfolyam,
233. szám
ÁRA: 13,80 Ft

VESZPRÉMI TV (szabad jelzésű)
20.00 Kukkantó 20.30 HírAdás 20.40
Reklám 20.45 Tracsparti. Benne:
Ufóbébi szüfletik? Kő-llk-barlang titka.
Pénznyerő játék. Telefon: 321-830.
Műsorvezető: Bati János

Riport a városi televízióban

Hagyományos karácsonyest

Sok szeretettel várunk
1993 dec. 11-én
délelőtt az évváróra.

Hagyományos karácsonyest

Végül az évet 1993. december 11-12-én a hagyományos évzáró karácsonyi búcsúesttel zártuk.

Itt szeretném megköszönni tagjaink egész évi munkáját és kívánom, hogy az 1994-es év is még sikeresebben záruljon.

Veszprém, 1994. január 20.

Hartig Miklós
a Helikopt. Barlangkutató
Csoport vezetője